

ייחוד

רקע בסיפור המקראי

שאלות ושאלתם

קידושין עיונים ונהנים 🙌👍
אבי, איתן, אליצור, דוד, דניאל, יהודה, יהודה, יעקב, יעקב, נתאי, נתן, עילאי, עקיבא, 972+ 50-974-4545, 972+.

✓ 9:42

50-974-4545 972+ ~ אחיה רפפורט
הרב, ייחוד שהתכוונת אליו בתנך הוא בהכרח כשהדמות מתנהגת בצורה מסויימת
בגלל שהיא לבד?
10:08

תחילה למצוא מקרים של אנשים לבד; אחר כך נבדוק איך זה משפיע על ההתנהגות
שלהם
✓ 10:09

52-892-4589 972+ ~Noam Nikritin
גם שני אנשים לבד זה תופס?
10:13

בטח
✓ 10:15

עקיבא אורות שאול
יש מקרים מסוימים בהם שני האנשים לבד זה אילוץ פוליטי, ההתנהגות שונה אבל
בגלל החשאיות האם גם על זה אפשר להסתכל או שפחות רלוונטי?
10:17

מה דעתך?
✓ 10:21

עקיבא אורות שאול
הרבה פעמים זה פשוט ניצול של חולשה או זמן מתאים כמו אחי יוסף שמתיראים
אחרי מות יעקב שעכשיו יכול לעשות זאת. הלבד במקרה הזה איננו בידוד אלא שיש
פחות מניעות. כנל גם לגבי הסיפור של אהוד בן גרא שווידא שלא יהיו אנשים אף על
פי שזה היה תכנון מראש לכו אני חושב שזה לא מלמד הרבה על דיני ייחוד. לעומת

בראשית ד, ח

(ח) וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקַּם קַיִן אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ:

בראשית יט, ל-לא

(ל) וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב בְּהַר וּשְׁתֵי בָנָיו עִמּוֹ כִּי יָרָא לְשֵׁבֶת בְּצוֹעַר וַיֵּשֶׁב בְּמַעֲרָה הוּא וּשְׁתֵי בָנָיו: (לא) וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בְּאֶרֶץ לְבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ כָּל הָאֶרֶץ:

בראשית לט, יא-טו

(יא) וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה וַיֵּבֵא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ וְאֵין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שֵׁם בְּבֵית:

(טו) וַיְהִי כִּשְׁמֵעוֹ כִּי הָרִימְתִי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא חוּצָה:

שמות ב, יב-יד

וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ וַיִּךְ אֶת הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַחֹל: ... וַיִּרְא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֲכֵן נֹדַע
הַדָּבָר:

סוטה – במדבר ה

דברים כב, כג-כז

(כג) כִּי יִהְיֶה נֶעֱרַר בְּתוּלָה מֵאֶרְשָׁה לְאִישׁ וּמִצָּאָה אִישׁ בְּעִיר וְשָׁכַב עִמָּה: (כד) וְהוֹצֵאתֶם אֶת
שְׁנֵיהֶם אֶל שַׁעַר הָעִיר הַהוּא וְסִקַּלְתֶּם אֹתָם בְּאֲבָנִים וּמָתוּ: אֶת הַנֶּעֱרַר עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא צָעָקָה
בְּעִיר וְאֶת הָאִישׁ עַל דְּבַר אֲשֶׁר עָנָה אֶת אִשְׁתּוֹ רַעְהוּ וּבַעֲרַת הָרַע מִקִּרְבָּהּ: ס (כה) וְאִם בַּשָּׂדֶה
יִמָּצָא הָאִישׁ אֶת הַנֶּעֱרַר הַמֵּאֶרְשָׁה וְהִחֲזִיק בָּהּ הָאִישׁ וְשָׁכַב עִמָּה וּמָת הָאִישׁ אֲשֶׁר שָׁכַב עִמָּה
לְבַדּוֹ: (כו) וְלַנֶּעֱרַר לֹא תַעֲשֶׂה דָבָר אֵין לַנֶּעֱרַר חֲטָא מוֹת כִּי כֹאֲשֶׁר יִקוּם אִישׁ עַל רַעְהוּ וּרְצָחוֹ נִפְשׁ
כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה: (כז) כִּי בַשָּׂדֶה מִצָּאָה צָעָקָה הַנֶּעֱרַר הַמֵּאֶרְשָׁה וְאֵין מוֹשִׁיעַ לָהּ:

(ט) וַתִּקַּח אֶת הַמִּשְׁרֵת וַתִּצַק לְפָנָיו וַיִּמָּאן לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר אֲמִנוֹן הוֹצִיאוּ כָּל אִישׁ מֵעָלַי וַיֵּצְאוּ כָּל אִישׁ מֵעָלָיו: (י) וַיֹּאמֶר אֲמִנוֹן אֶל תָּמָר הַבִּיָּאִי הַבְּרִיָּה הַחֲדָר וְאֶבְרָה מִיָּדְךָ וַתִּקַּח תָּמָר אֶת הַלְּבָבוֹת אֲשֶׁר עָשִׂתָּה וַתָּבֵא לְאֲמִנוֹן אַחִיהָ הַחֲדָרָה: (יא) וַתִּגַּשׁ אֵלָיו לֶאֱכֹל וַיִּחַזַּק בָּהּ וַיֹּאמֶר לָהּ בּוֹאִי נִשְׁכְּבִי עִמִּי אַחֹתִי: (יב) וַתֹּאמֶר לוֹ אַל אַחִי אֵל תַּעֲנֵנִי כִּי לֹא יַעֲשֶׂה כֵן בְּיִשְׂרָאֵל אֵל תַּעֲשֶׂה אֶת הַנְּבִלָה הַזֹּאת: (יג) וְאָנִי אָנֹכִי אוֹלִיךָ אֶת חֲרָפְתִּי וְאַתָּה תַּהֲיֶה כְּאֶחָד הַנְּבִלִים בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה דַּבֵּר נָא אֶל הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יִמְנַעֲנִי מִמֶּךָ: (יד) וְלֹא אָבִה לְשִׁמְעַ בְּקוֹלָהּ וַיִּחַזַּק מִמֶּנָּה וַיַּעֲנֶה וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ: (טו) וַיִּשְׁנֹאָהּ אֲמִנוֹן שְׁנֹאָה גְּדוֹלָה מְאֹד כִּי גְּדוֹלָה הַשְּׁנֹאָה אֲשֶׁר שְׁנֹאָה מֵאַהֲבָה אֲשֶׁר אָהֲבָה וַיֹּאמֶר לָהּ אֲמִנוֹן קוֹמִי לְכִי: (טז) וַתֹּאמֶר לוֹ אַל אוֹדֹת הַרְעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת מֵאַחֲרַת אֲשֶׁר עָשִׂיתְ עִמִּי לְשַׁלְּחַנִּי וְלֹא אָבִה לְשִׁמְעַ לָהּ

חז"ל למדו ייחוד מ...

בבלי קידושין פ, ב

א"ר יוחנן משום ר' ישמעאל: רמז ליחוד מן התורה מנין? שנאמר: כי יסיתך אחיך בן אמך, וכי בן אם מסית, בן אב אינו מסית? אלא לומר לך: בן מתייחד עם אמו, ואסור להתייחד עם כל עריות שבתורה.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין כא ב

אמר רב יהודה אמר רב: באותה שעה גזרו [דף כא עמוד ב] על הייחוד, ועל הפנויה. - יחוד? דאורייתא הוא, דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק: רמז לייחוד מן התורה מניין - שנאמר כי יסיתך אחיך בן אמך, וכי בן אם מסית בן אב אינו מסית? אלא לומר לך: בן - מתייחד עם אמו, ואין אחר מתייחד עם כל עריות שבתורה. אלא אימא: גזרו על ייחוד דפנויה.

מאילו תחומים המקרים האלו?

קין והבל, משה – שפיכות דמים

יוסף ואשת פוטיפר, אמנון ותמר – גילוי
עריות

מסית – עבודה זרה

פרשה מרכזית – יוסף ואשת פוטיפר

בראשית לט, ז-יג

(ז) וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו אֶת עֵינֶיהָ אֶל יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שִׁכְבָּה עִמִּי:

(ח) וַיִּמָּאן וַיֹּאמֶר אֶל אִשְׁתְּ אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא יָדַע אֶתִּי מִה בַּבַּיִת וְכָל אֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ נָתַן

בְּיָדִי:

(ט) אֵינְנוּ גְדוֹל בַּבַּיִת הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא חֹשֶׁךְ מִמֶּנִּי מְאוּמָּה כִּי אִם אוֹתְךָ בְּאֲשֶׁר אַתְּ אִשְׁתּוֹ

וְאִיךָ אֶעֱשֶׂה הַרְעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים:

(י) וַיְהִי כַּדְבָרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא שָׁמַע אֶלֶיהָ לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ לְהִיּוֹת עִמָּה:

(יא) וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה וַיָּבֵא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בַּבַּיִת:

(יב) וַתִּתְּפָשֶׂהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר שִׁכְבָּה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה:

(יג) וַיְהִי כִּרְאוּתָהּ כִּי עָזַב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיֵּנֶס הַחוּצָה:

בבלי סוטה לו, ב

אמר רב חנא בר ביזנא א"ר שמעון חסידא: יוסף שקידש שם שמים בסתר - הוסיפו עליו אות אחת משמו של הקדוש ברוך הוא, יהודה שקידש שם שמים בפרהסיא - נקרא כולו על שמו של הקדוש ברוך הוא. יוסף מאי היא? דכתיב: ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו, א"ר יוחנן: מלמד, ששניהם לדבר עבירה נתכוונו. ויבא הביתה לעשות מלאכתו - רב ושמואל, חד אמר: לעשות מלאכתו ממש, וחד אמר: לעשות צרכיו נכנס.

ואין איש מאנשי הבית וגו' - אפשר, בית גדול כביתו של אותו רשע לא היה בו איש? תנא דבי ר' ישמעאל: אותו היום יום חגם היה, והלכו כולן לבית עבודת כוכבים שלהם, והיא אמרה להן חולה היא, אמרה: אין לי יום שניזקק לי יוסף כיום הזה. ותתפשהו בבגדו לאמר וגו' - באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון, אמר לו: יוסף, עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות? דכתיב: ורועה זונות יאבד הון. מיד: ותשב באיתן קשתו, א"ר יוחנן משום ר' מאיר: ששבה קשתו לאיתנו, ויפוזו זרועי ידיו - נעץ ידיו בקרקע ויצאה שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו, מידי אביר יעקב - מי גרם לו שיחקק על אבני אפוד? אלא אביר יעקב, משם רועה אבן ישראל - משם זכה ונעשה רועה, שנאמר: רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף.

איך עובד מנגנון הייחוד?

בושה – הפער בין מה שחושבים עלי ובין איך שאני מתנהג לבד

בבלי ברכות כח, ב – רבן יוחנן בן זכאי נפרד מתלמידיו
אמרו לו: רבינו, ברכנו! אמר להם: יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם. אמרו לו
תלמידיו: עד כאן? - אמר להם: ולואי! תדעו, כשאדם עובר עבירה אומר: שלא יראני אדם.

מי האני האמיתי שלי? כשאני לבד או כשאני בחברה?

איסור ייחוד מגן עליי מעצמי – מאפשר לי להיות מי שאני רוצה להיות

האם ייחוד הוא רק בעריות?

משנה עבודה זרה ב משנה א

אין מעמידין בהמה בפונדקאות של עכו"ם מפני שחשודין על הרביעה
ולא תתיחד אשה עמהן מפני שחשודין על העריות
ולא יתיחד אדם עמהן מפני שחשודין על שפיכת דמים

ובכל זאת – מה ההבדל בין שפיכות
דמים לעריות? – מה מיוחד בעריות?

עריות

כאש בנעורת – אנשים נגררים